

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่
ตามหลักสุจริตธรรม
GUIDELINES FOR PROMOTING THE POLITICAL CULTURE
OF THE NEW GENERATION YOUTH BASED ON THE PRINCIPLES
OF SUJARITADHAMMA

พระมหาปวรภักฐ์ ภาทโมลี^{1*}

Phramaha Pawarapat Bhaddamoli^{1*}

*Corresponding Author Email: pawarapatngkn8752391996@gmail.com

Received May 16, 2026; Revised June 17, 2026; Accepted June 23, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ตามหลักสุจริตธรรม ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนรุ่นใหม่ควรยึดหลักสุจริตธรรมในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้ 1. กายสุจริต การประพฤติชอบทางกาย ควรแสดงออกทางการเมืองอย่างเหมาะสม เคารพกฎหมายและกติกาของสังคม ใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างรับผิดชอบ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม 2. วาจาสุจริต การสื่อสารชอบทางวาจา ควรสื่อสารทั้งในชีวิตประจำวันและผ่านสื่อออนไลน์ด้วยความสุภาพ มีเหตุผล และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง รู้จักตรวจสอบข้อมูลก่อนเผยแพร่ และหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังหรือเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ และ 3. มโนสุจริต การมีจิตใจชอบและจิตสำนึกทางการเมืองที่ถูกต้อง ควรมีจิตสำนึกที่ยึดหลักความเมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต และการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; เยาวชนรุ่นใหม่; สุจริตธรรม

¹ วัดศรีโคมคำ พระอารามหลวง จังหวัดพะเยา

¹ Srihomkham Temple, Phayao Province

Abstract

Objectives of this article aimed to present guidelines for promoting the political culture of the new generation youth based on the principles of Sujaritadhamma. The study was found that the new generation youth should adhere to the principles of Sujaritadhamma in their daily lives and political participation as follows: 1) Gāya-sujarita; righteous bodily conduct, youth should express their political views appropriately, respect laws and social regulations, exercise their rights and freedoms responsibly without violating the rights of others, and avoid violence or actions that create social division; 2) Vacī-sujarita; righteous verbal conduct, youth should communicate politely, reasonably, and truthfully in both daily life and online media, verify information before sharing, and avoid hate speech or the dissemination of false information; and 3) Mano-sujarita; righteous mental conduct and proper political consciousness, youth should cultivate compassion, honesty, and concern for the public interest over personal gain, while being open-minded toward differing opinions and respecting human dignity.

Keyword: Political Culture; New Generation Youth; Sujaritadhamma

บทนำ

ในสถานการณ์โลกปัจจุบันที่มีการพัฒนาประเทศสู่ความทันสมัย การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ทศนคติ และค่านิยมของคนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างกว้างขวาง เยาวชนจำนวนไม่น้อยได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมสมัยใหม่ จนแสดงออกผ่านพฤติกรรมการบริโภค การใช้ชีวิต และการแสวงหาการยอมรับทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ส่งผลให้สังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาความไม่สมดุลด้านความคิด คุณธรรม และจริยธรรม อิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมภายนอกได้เข้ามามีบทบาทต่อความรู้สึกนึกคิดของเยาวชน ทำให้ค่านิยมดั้งเดิมที่เคยยึดถือและสืบทอดกันมาเริ่มลดความสำคัญลง ขณะที่ค่านิยมใหม่ที่เน้นความสำเร็จทางวัตถุและภาพลักษณ์ทางสังคมกลับได้รับความนิยมมากขึ้น ปัญหาที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือการยึดติดกับวัตถุนิยมและบริโภคนิยม โดยเยาวชนบางส่วนให้ความสำคัญกับการ

ครอบครองสิ่งของที่มีราคาแพง เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างการยอมรับจากผู้อื่น แม้ว่าสิ่งเหล่านั้นจะเกินความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของตนก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวอาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้เกิดปัญหาการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและเกิดภาวะหนี้สิน ความเห็นแก่ตัวและการขาดระเบียบวินัย เป็นพฤติกรรมที่นึกถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ยึดถือการเอาตัวรอด ขาดการเสียสละเพื่อส่วนรวม การเอาตัวรอดเอาเปรียบ ขาดระเบียบวินัยในตนเองและไม่ปฏิบัติตามวินัยของส่วนรวม และขาดจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีเสรีภาพโดยปราศจากขอบเขต โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)

ปัจจุบัน เยาวชนได้กลายเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคม โดยสื่อสังคมออนไลน์ได้เปลี่ยนรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ทำให้สามารถแสดงความคิดเห็น ติดตามสถานการณ์ และร่วมผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เยาวชนรวมตัวกันสร้างเครือข่ายเพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของตนได้อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองไทย โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และบทบาทของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เยาวชนยังใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูล สร้างความร่วมมือ และระดมการสนับสนุนจากคนรุ่นเดียวกันได้อย่างกว้างขวาง (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2557)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่พัฒนามาจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่วัยเด็ก และจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามวัย ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองนั้น มักเกิดจากกระบวนการกล่อมเกลางานทางการเมือง ซึ่งมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมทำหน้าที่ในการขัดเกลาและหล่อหลอมพฤติกรรมทางการเมือง เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา และกลุ่มเพื่อน ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองของบุคคล (นาถชญา ตรีปัญญาศีล, 2548) นอกจากนี้ การเสริมสร้างความรู้รับผิดชอบต่อสังคมและการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ ยังสามารถส่งเสริมได้ด้วยการยึดหลักสุจริตธรรม 3 ประการ ได้แก่ กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ช่วยหล่อหลอมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์สุจริต บริสุทธิ์ใจ รู้จักเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีเมตตาต่อผู้อื่น โดยจะนำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองที่เหมาะสมในสังคมประชาธิปไตย

จากที่กล่าวมาข้างต้น บทความนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ตามหลักสุจริตธรรม เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างสร้างสรรค์ มีเหตุผล และเหมาะสม และการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย เอื้อต่อการพัฒนาสังคมไทยให้เกิดความสงบสุข

วัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง ทักษะคติ ความเชื่อ และความรู้สึกที่ช่วยให้บุคคลสามารถรู้ถึงความหมายของปรากฏการณ์ทางการเมือง และช่วยให้บุคคลสามารถจัดลำดับความสำคัญของกระบวนการทางการเมืองได้ วัฒนธรรมทางการเมืองจะช่วยให้เกิดกฎเกณฑ์ที่จะนำมาใช้กำหนดพฤติกรรมทางการเมืองและควบคุมให้บุคคลยอมรับในกติกาของสังคม วัฒนธรรมทางการเมืองจึงประกอบขึ้นด้วยอุดมคติทางการเมืองกับปทัสฐานที่บุคคลในระบบการเมืองยอมรับ และได้นำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันตามจริงด้วย ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นที่รวมทางจิตใจของสมาชิกในสังคมทุก ๆ คน และประวัติศาสตร์ของระบบการเมืองเกี่ยวกับการบริหารและการปกครองรัฐด้วย (Lucian W. Pye, 1967)

วัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมไทยยังคงได้รับอิทธิพลจากระบบและค่านิยมดั้งเดิมที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ได้แก่ ระบบเจ้าขุนมูลนาย ระบบราชการ และระบบอุปถัมภ์ ซึ่งสืบทอดมาอย่างยาวนานทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและความคิดของประชาชน วัฒนธรรมทางการเมืองดังกล่าวฝังรากอยู่ในโครงสร้างทางสังคมและระบบราชการสมัยใหม่ ทำให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสำคัญบางส่วนมองตนเองว่าอยู่เหนือผู้อื่นหรือมีอำนาจมากกว่า ซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคในระบบประชาธิปไตย นอกจากนี้ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ยังปรากฏอยู่ในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้การตัดสินใจและการปฏิบัติงานหลายกรณีขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่าหลักการและกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรม ขณะเดียวกัน ประชาชนจำนวนไม่น้อยยังมองว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นนำหรือผู้มีอำนาจ จึงไม่สนใจหรือไม่ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความเชื่อเช่นนี้สะท้อนวัฒนธรรมทางการเมืองแบบจารีตที่มองว่าชนชั้นนำเท่านั้นที่มีความสามารถในการปกครองประเทศ อีกทั้ง ประชาชนบางส่วนยังมีทัศนคติว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์และความขัดแย้ง จึงขาดความศรัทธาและความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ส่งผลให้เกิดการยอมรับอำนาจนิยมและยึดติดกับตัวบุคคลผู้มีอำนาจมากกว่าการเคารพกฎหมาย (อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า, 2559)

วัฒนธรรมทางการเมืองโดยสรุปแล้วเป็นพื้นฐานสำคัญที่กำหนดทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของบุคคลในระบบการเมือง ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมและการพัฒนาระบบการปกครอง โดยวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีควรตั้งอยู่บนหลักประชาธิปไตย การเคารพสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมประชาธิปไตย

การแสดงออกทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่

ในช่วงที่ผ่านมา เด็กและเยาวชนได้ให้ความสนใจต่อปัญหาทางสังคมและการเมืองเพิ่มมากขึ้น ทั้งในประเด็นใกล้ตัว เช่น การปิดกั้นทางความคิดและการละเมิดสิทธิในสถานศึกษา ตลอดจนประเด็นระดับมหภาค ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม โครงสร้างทางสังคมแบบลำดับชั้น และระบอบการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ส่งผลให้เยาวชนจำนวนมากออกมาแสดงบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงในสังคม เยาวชนจึงถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมือง เนื่องจากเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ ความสนใจใฝ่รู้ และการเริ่มต้นมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง หากเยาวชนมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางการเมืองตั้งแต่อายุยังน้อย ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของประเทศ ขณะเดียวกัน เทคโนโลยีสื่อสารและสื่อออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปิดพื้นที่ให้เยาวชนสามารถแสดงความคิดเห็นและเคลื่อนไหวทางการเมืองได้อย่างกว้างขวาง ในบางกรณีกลับพบว่าการแสดงออกของเยาวชนถูกตีความว่าเป็นการทำทนายระเบียบสังคม จนทำให้เยาวชนบางส่วนต้องเผชิญกับการจำกัดสิทธิหรือการลงโทษ ส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่คนรุ่นใหม่ จะเลือกแสดงออกทางการเมืองนอกกรอบของระบบการเมืองแบบดั้งเดิมมากยิ่งขึ้น (ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์ และคณะ, 2569)

การแสดงออกทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในหลายมุม (ณฐมน หมวกฉิม, 2563) โดยสามารถแบ่งประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เยาวชนไทยมีการชักชวนให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พร้อมทั้งมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชุมชนและระดับชาติ รวมถึงให้ความสำคัญกับการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง

2. การได้รับอิทธิพลจากครอบครัว เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับการปลูกฝังและสนับสนุนด้านการเมืองจากครอบครัวหรือประสบการณ์ของญาติที่ถ่ายทอดต่อกันมา เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นพื้นที่ที่ใกล้ชิดและปลอดภัยสำหรับการพูดคุยประเด็นทางการเมือง จึงส่งผลให้เยาวชนเกิดความสนใจทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

3. การถ่ายทอดความรู้ด้านประชาธิปไตย เยาวชนมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งส่งผลต่อการตระหนักรู้และการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น

การแสดงออกทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่แสดงถึงความตื่นตัวและความสนใจต่อปัญหาทางสังคมและการเมืองที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ โดยเยาวชนได้ใช้สื่อออนไลน์และเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ครอบครัวยังมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังทัศนคติและความสนใจทางการเมืองให้แก่เยาวชน ขณะเดียวกัน เยาวชนยังมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ซึ่งเกิดจากการยึดมั่นในการคิดดี พูดดี และทำดี อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเยาวชนคนรุ่นใหม่

หลักสุจริตธรรม

หลักสุจริตธรรมที่ปรากฏในลักขณสูตร พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ในชาติก่อน ภพก่อน และกำเนิดก่อนที่ตถาคตจะอุบัติขึ้นเป็นพระพุทธเจ้านั้น พระองค์ได้ทรงบังเกิดเป็นมนุษย์ผู้ตั้งมั่นในกุศลธรรม และประพฤตีสุจริตทั้งทางกาย วาจา และใจ อันได้แก่ กายสุจริต วจีสุจริต และมโนสุจริต (ที.ปา. 11/201/163-164) ซึ่ง พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) (2556) ได้ให้ความหมายและอธิบายเพิ่มเติมว่า “สุจริต” หมายถึง ความประพฤติดี ประพฤติชอบ หรือการประพฤติที่ถูกต้องตามคลองธรรม โดยแบ่งออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ 1. กายสุจริต คือ การประพฤติชอบด้วยกาย 2. วจีสุจริต คือ การประพฤติชอบด้วยวาจา และ 3. มโนสุจริต คือ การประพฤติชอบด้วยใจ

หลักธรรมในพระพุทธศาสนาถือเป็นแนวทางที่สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากมุ่งสอนให้มนุษย์เข้าใจความเป็นจริงของชีวิต รู้เท่าทันปัญหาที่

เกิดขึ้น และประพจน์ตนเป็นผู้มีศีลธรรมอันดี อีกทั้งยังสามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการบริหารองค์กรในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะหลักสุจริต 3 ซึ่งเป็นหลักสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์และพัฒนาการบริหารงานให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม (อนุสรณ์ บุสดี, 2566)

หลักสุจริตธรรมโดยสรุป เป็นหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการประพฤติชอบทั้งทางกาย วาจา และใจ อันได้แก่ กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต ซึ่งเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมและศีลธรรม หลักสุจริตธรรมไม่เพียงช่วยพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้น แต่ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ตามหลักสุจริตธรรม

จากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ และหลักสุจริตธรรม สามารถสรุปแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ตามหลักสุจริตธรรม 3 ด้าน ได้แก่ กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต ดังนี้

1. กายสุจริต การประพฤติชอบทางกาย

เยาวชนควรแสดงออกทางการเมืองอย่างเหมาะสม เคารพกฎหมายและกติกาของสังคม ใช้สิทธิและเสรีภาพโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม

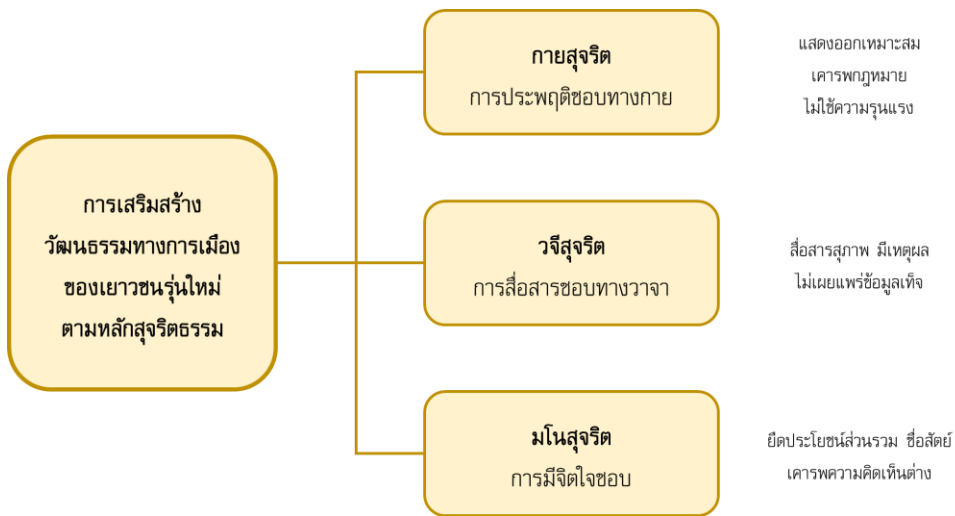
2. วาจาสุจริต การสื่อสารชอบทางวาจา

เยาวชนควรใช้วาจาและการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์อย่างสุภาพ มีเหตุผล และตั้งอยู่บนความจริง รู้จักตรวจสอบข้อมูลก่อนเผยแพร่ หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำสร้างความเกลียดชัง การใส่ร้าย หรือการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ

3. มโนสุจริต การมีจิตใจชอบและจิตสำนึกทางการเมืองที่ถูกต้อง

เยาวชนควรมีจิตสำนึกที่ตั้งอยู่บนความเมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต และการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

โดยสามารถแสดงแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่ตามหลักสุจริตธรรม ได้ดังภาพข้างล่างนี้

ภาพที่ 1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่และองค์ประกอบตามหลักสุจริตธรรม

สรุป

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของประชาชนในสังคม ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนรุ่นใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากเยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติในอนาคต ปัจจุบันเยาวชนมีความตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น และใช้สื่อออนไลน์เป็นพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวาง ดังนั้น การปลูกฝังแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมืองที่เหมาะสมจึงควรดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังนั้น การนำหลักสุจริตธรรมในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของเยาวชนได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ กายสุจริตช่วยส่งเสริมให้เยาวชนแสดงออกทางการเมืองอย่างถูกต้อง เคารพกฎหมาย กติกาของสังคม และไม่ใช้ความรุนแรง วาจาสุจริตช่วยให้เยาวชนสื่อสารทางการเมืองด้วยความสุภาพ มีเหตุผล รู้จักตรวจสอบข้อมูลก่อนเผยแพร่ และไม่ใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังหรือความแตกแยก ส่วนมโนสุจริตช่วยปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี

ให้เยาวชนยึดประโยชน์ส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริต เปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ ครอบครัว สถาบันการศึกษา และสังคมควรมีบทบาทร่วมกันในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมประชาธิปไตยแก่เยาวชน พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และมีความรับผิดชอบ หากเยาวชนได้รับการพัฒนาโดยยึดหลักสุจริตธรรมอย่างต่อเนื่อง จะช่วยสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ และนำไปสู่การพัฒนาสังคมประชาธิปไตยในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ณฐมน หมวกฉิม. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย. *วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 2(2), 20-27.
- นาถญา ตรีปัญญาศิลป์. (2548). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย* (เอกสารวิชาการส่วนบุคคล หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 9). กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2556). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์* (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์แพทิแอนด์โฮม จำกัด.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์ และคณะ. (2569). การแสดงออกทางการเมืองของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 9(2), 342-355.
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). *โครงการศึกษาวิจัยพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของโลกที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สมบัติ อารังญวงศ์. (2557). *ทัศนคติทางการเมืองของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- อริย์ธัช แก้วเกาะสบบ้า. (2559). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

- อนุสรณ์ บุสดี. (2566). การบริหารงานตามหลักสุจริต 3 ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. *วารสารสิทธิธรรม*, 1(2), 76-87.
- Lucian W. Pye. (1967). *Politics, personality and nation-building: Burma's
search for identity*. New Haven and London: Yale University Press.